

Sygnatura akt III C 374/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Irma Lorenc

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Schultz

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2019 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. B.

przeciwko R. C.

o zapłatę

I. oddala powództwo ;

II. zasądza od powoda J. B. na rzecz pozwanego R. C. koszty procesu w kwocie 270 zł (dwustu siedemdziesięciu złotych).

Sygn. akt III C 374/19

UZASADNIENIE

w postępowaniu zwykłym

W dniu 11 stycznia 2019 r. powód J. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego R. C. kwoty 1.400 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zakupiony przez niego w 2011 r. samochód marki S. został oddany do naprawy w autoryzowanym serwisie tej marki w S., prowadzonym przez (...), gdzie jako przyczynę awarii wskazano nienależycie funkcjonujące wtryskiwacze paliwa. Dyrektor serwisu (...) zlecił wówczas naprawę tych wtryskiwaczy w firmie pozwanego. Powód został jedynie poinformowany, że koszt naprawy ustalony pomiędzy D. O. (1) a pozwanym wynosi 1.600 zł. Powód przyjął do wiadomości tę kwotę, wiedząc, że będzie rozliczana pomiędzy pozwanym a autoryzowanym serwisem. W wyznaczonym przez pozwanego dniu odbioru wtrysków, tj. 13 stycznia 2017 r., okazało się, że koszt naprawy to 4.600 zł i to powód ma dokonać za nią zapłaty. Stanowisko to było odmienne, od pierwotnych informacji otrzymanych przez powoda od D. O. (1). Powód odmówił zapłaty, twierdząc, że wszelkie rozliczenia powinny być dokonywane z (...) serwisem (...), po czym zażądał zwrotu wtryskiwaczy. Pozwany wskazał, że wtryskiwacze zostaną mu wydane, jeżeli zapłaci pełną kwotę ich regeneracji, tj. 4.600 zł. Powód odmówił, po czym kupił nowe 4 wtryskiwacze za kwotę 2.700 zł, które zostały zamontowane w jego samochodzie. Powód wskazał, że wartość jednego wtryskiwacza to 350 zł, co daje 1.400 zł za cztery sztuki. Pismem z dnia 22 maja 2018 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1.400 zł z tytułu niezwróconych wtryskiwaczy, lecz pozwany odmówił. Jednocześnie powód podniósł, że wszelkie rozliczenia z tytułu naprawy wtryskiwaczy winny być dokonywane pomiędzy pozwanym a serwisem.

W piśmie procesowym z dnia 19 lutego 2019 r. powód wskazał, że roszczenie dochodzone pozwem stało się wymagalne w dniu 14 stycznia 2017 r., tj. w następnym dniu po dokonaniu naprawy wtryskiwaczy, a jako termin naliczania odsetek został wskazany dzień udzielenia odpowiedzi na wezwanie do zapłaty z dnia 22 maja 2018 r.

W sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swą rzecz kosztów postępowania. Pozwany zarzucił, iż powód nie wykazał roszczenia dochodzonego pozwem co do zasady i wysokości, jak również – legitymacji procesowej czynnej i biernej. Pozwany wskazał, że z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że właścicielem wtryskiwaczy pozostaje M. B. (1) jako właściciel samochodu S., a także, że jednocześnie powód sam wskazał, że żadnych napraw pozwanemu nie zlecał. Pozwany podniósł, że pomiędzy nim a powodem nie doszło do nawiązania jakiegokolwiek stosunku obligacyjnego, który mógłby być podstawą roszczenia powoda – taki węzeł powstał pomiędzy pozwanym a autoryzowanym serwisem, w imieniu którego działał D. O. (1). Ponadto pozwany wskazał, że koszt zakupu jednego wtryskiwacza to 75-150 zł, w zależności od stanu, w jakim się znajduje, a powód nie przedłożył żadnego dokumentu, który potwierdziłby, że jego szkoda wyniosła 1.400 zł.

W piśmie procesowym z dnia 29 maja 2019 r. powód wskazał, że samochód został nabyty w czasie trwania małżeństwa i wszedł do majątku wspólnego jego i jego żony M. B. (1). M. B. (1) zmarła w dniu 9 maja 2013 r., a spadek po niej nabył powód oraz ich córka M. B. (2), której zgodę na prowadzenie niniejszego postępowania powód posiada i jako współwłaściciel jest uprawniony do wytoczenia powództwa. Powód wyjaśnił jednocześnie, że swoje roszczenie opiera na przepisach o bezpodstawnym wzbogaceniu – pozwany jest bowiem w posiadaniu należących do niego wtryskiwaczy i pomimo wezwania ich nie wydał. Powód wskazał także, że kwota żądania wynika z dokonanych rozpytań w zakładach zajmujących się naprawą wtryskiwaczy.

Na rozprawie strony podtrzymały swe stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. B. jest współwłaścicielem samochodu marki S.. Pod koniec października 2016 r. powód zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Komornikach umowę o naprawę ww. pojazdu. W wykonaniu tej umowy spółka (...) zawarła z pozwanym R. C. umowę, której przedmiotem było sprawdzenie, a następnie - regeneracja czterech wtryskiwaczy paliwa wymontowanych z tego pojazdu. Pozwany wykonał zleconą mu usługę w dniu 13 stycznia 2017 r. i zażądał za nią od spółki (...) wynagrodzenia w kwocie 4.600 zł. Pozwany wynagrodzenia tego nie otrzymał. Powód domagał się od pozwanego wydania wtryskiwaczy pochodzących z jego pojazdu, jednakże pozwany uzależnił ich zwrot od zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę.

Pismem z dnia 22 maja 2018 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty 1.400 zł jako równowartości wtryskiwaczy paliwa przekazanych mu do regeneracji – w terminie 7 dni od doręczenia wezwania.

W piśmie z dnia 1 czerwca 2018 r. pozwany odmówił zaspokojenia żądania powoda.

Pozwany jest w posiadaniu wtryskiwaczy paliwa pochodzących z pojazdu, którego powód jest współwłaścicielem.

dowody:

- dowód rejestracyjny k. 9
- wezwanie do zapłaty k. 10
- potwierdzenie nadania k. 11
- pismo pozwanego k. 12-13
- faktura k. 40

- zeznania świadka D. O. k. 72-73 (częściowo)

- zeznania powoda k. 74-75

- zeznania pozwanego k. 75-76

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił przepis art. 405 k.c. , zgodnie z którym kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to było niemożliwe, do zwrotu jej wartości. Zważyć bowiem należy, iż jak wynika z pisma procesowego powoda z dnia 29 maja 2019 r. swe roszczenie powód oparł na przepisach o bezpodstawnym wzbogaceniu i takie też stanowisko prezentował podczas rozprawy.

Wskazać należy, iż stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz zeznania stron, które w zasadniczej, istotnej dla rozstrzygnięcia części były zbieżne, a także – po części zeznania świadka D. O. (1), którym nie dał wiary w zakresie, w jakim nie znajdowały one potwierdzenia w zeznaniach stron. Z zeznań stron w sposób jednoznaczny bowiem wynikało, że wbrew temu, co twierdził świadek, powoda z pozwanym nie wiązał żaden stosunek prawny o charakterze obligacyjnym – umowę o dzieło, będącą podstawą przekazania pozwanemu wtryskiwaczy paliwa pochodzących z pojazdu, którego powód jest współwłaścicielem, zawarł z pozwanym D. O. (1) w imieniu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Komornikach, a nie powód. Powoda łączyła jedynie umowa o dzieło z ww. spółką, w ramach której spółka miała nie tylko ustalić przyczyny awarii pojazdu, ale i ją wyeliminować. To, iż spółka ta posłużyła się przy wykonaniu umowy podwykonawcą jest działaniem zgodnym z zasadami doświadczenia życiowego, skoro (co sam świadek przyznał) nie dysponowała odpowiednim sprzętem pozwalającym na sprawdzenie czy regenerację wtryskiwaczy. Kwestia wysokości wynagrodzenia pozwanego za czynności zlecone mu przez spółkę (...) w łączącej te podmioty umowie znaczenia dla rozstrzygnięcia o żądaniu powoda nie miała. Okoliczności te byłyby istotne, gdyby ze stosownymi żądaniem wynikającymi z tej umowy wystąpiły jej strony, a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca. Z tych przyczyn Sąd nie dokonywał ustaleń w tym zakresie i nie oceniał w tym kontekście wiarygodności zeznań stron i świadka.

Bezsporne pozostawało, że pozwany odmówił wydania przedmiotowych wtryskiwaczy paliwa do czasu uregulowania należności za ich sprawdzenie i regenerację. W ocenie Sądu jego działanie pozbawione było podstawy prawnej, bowiem jak wynika z art. 461 § 1 k.c. zobowiązany do wydania cudzej rzeczy może ją zatrzymać aż do chwili zaspokojenia lub zabezpieczenia przysługujących mu roszczeń o zwrot nakładów na rzecz oraz roszczeń o naprawienie szkody przez rzecz wyrządzoną (prawo zatrzymania), przy czym przepisu tego nie stosuje się, , gdy obowiązek wydania rzeczy wynika z czynu niedozwolonego albo gdy chodzi o zwrot rzeczy wynajętych, wdzierżawionych lub użyzeczonych (art. 461 § 2 k.c.). Wynagrodzenie za sprawdzenie, czy naprawę wtryskiwaczy nie jest nakładem na nie, o jakim mowa w art. 461 § 1 k.c. Nadkładem jest bowiem dobrowolne użycie własnych dóbr majątkowych na rzecz innej osoby, wszelkie inwestycje utrzymujące rzecz w należyтым stanie lub ulepszające ją. Nakłady należy odróżnić od świadczeń, które są zachowaniami dłużnika, spełnionymi na poczet długu, zgodnie z treścią zobowiązania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2001 r., sygn. akt I CKN 354/2000, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1990 r. , sygn. akt III CZP 58/90). Wykonanie naprawy, czy czynności sprawdzających wtryskiwaczy paliwa w oparciu o umowę o dzieło nie może być traktowane jako nakład na nie, ale - jako wykonanie zobowiązania. Dla przykładu wskazać należy, iż w analogicznych sprawach, dotyczących umów o naprawę pojazdów Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 listopada 1998 r. (sygn. akt II CKN 53/98), czy w wyroku z dnia 14 lutego 2007 r. (sygn. akt II CNP 70/06) stwierdził, że wynagrodzenie za naprawę samochodu nie jest nakładem na rzecz w rozumieniu art. 461 § 1 k.c., wobec czego w razie żądania wydania dzieła, prawo zatrzymania przewidziane w tym przepisie nie przysługuje.

W tej sytuacji uznać należało, że powodowi wobec pozwanego przysługuje roszczenie o wydanie wtryskiwaczy na podstawie art. 222 § 1 k.c., zgodnie z którym właściciel może żądać od osoby, która włada jego rzeczą, aby mu ją wydała, chyba, że osobie tej przysługuje skuteczne uprawnienie wobec właściciela do władania rzeczą. W ocenie Sądu pozwanemu, którego nie łączyła z powodem żadna umowa, nie przysługuje żadne skuteczne wobec powoda uprawnienie do władania spornymi wtryskiwaczami paliwa, zatem adekwatnym dla ochrony praw powoda roszczeniem w realiach niniejszej sprawy jest roszczenie windykacyjne, a nie roszczenie oparte o przepis art. 405 k.c.

Podkreślenia wymaga, iż w orzecznictwie przyjmuje się, że skuteczne sięganie po roszczenie oparte o przepis art. 405 k.c. jest uzasadnione tylko wówczas, gdy brak innej podstawy prawnej, na jakiej możliwe byłoby przywrócenie równowagi majątkowej, naruszonej bez prawnego uzasadnienia, jak również wtedy, gdy inne środki połączone są z większymi trudnościami (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1995 r., sygn. akt III CZP 46/95, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2002 r., sygn. akt I CKN 810/99, z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 237/06, z dnia 7 maja 2009 r., sygn. akt IV CSK 27/09, czy z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt V CSK 123/17).

Jak wynikało z zeznań pozwanego jest on nadal w posiadaniu spornych wtryskiwaczy paliwa, co za tym idzie – powodowi w celu ochrony jego praw przysługuje wobec pozwanego roszczenie oparte o przepis art. 222 § 1 k.c. i żadne okoliczności sprawy nie wskazują, by jego dochodzenie było połączone z jakimikolwiek trudnościami.

Uznając zatem, że powodowi w okolicznościach niniejszej sprawy nie objęte pozwem roszczenie, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II wyroku orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając powoda, który proces ten przegrał, kosztami poniesionymi przez pozwanego w postaci wynagrodzenia jego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w stawce 270 zł.